

noviny DUSLO

ročník VII., číslo 4, december 2018, výroba grafiky MAFRA Slovakia

pre zamestnancov spoločnosti

člen koncernu **AGROFERT**

Investície v roku 2018 strana 2 | Z histórie podniku strana 7 | Pečieme na Vianoce strana 8

Vážení zaměstnanci, kolegyně a kolegové, milí obchodní partneři,
ani nevnímáme nebo netušíme, jak rychle nám ubíhá den za dnem, týden za týdnem a měsíc za měsícem - a najednou je tady poslední měsíc roku 2018 a za pár dnů Vánoce a hned pak Nový rok. Mnohokrát jsem nejenom na těchto stránkách psal o tom, že tento rok je rokem pro Duslo atypickým - na jedné straně naše společnost úspěšně funguje již 60 let, na druhé straně sledujeme kolem sebe permanentní změny, na které nejsme v mnoha případech schopni zareagovat. Vidíme obrovskou rozkolísost celého podnikatelského prostředí na Slovensku ale i v Evropě, sledujeme mocenské soubory největších ekonomických mocností světa - Číny a Ameriky, neutrchačující přísluní imigrantů z oblasti chudé Afriky směrem na Evropu, sporu mezi Ruskem a Ukrajinou, změny politické orientace v Turecku a další a další problémy, které díky nejasnému pozadí znamenají jedině a pouze zdražování komodit, na kterých je Duslo bytostně závislé. Bohužel se ale tyto nárusty netýkají prodejních cen našich produktů. A jako by takovýhoto starostí a problémů bylo málo, sledujeme tady na Slovensku sítí spory v koaliční vládě, víme a denně slyšíme o nedostatku kvalifikovaných zaměstnanců, o nezájmu mladé generace o studium technických a chemických oborů a obecně i o práci. Řeklo by se, těžká doba - nicméně krásná doba. Přes převažující nespokojenost obyvatelstva Slovenska vidíme plné silnice aut, plná parkoviště před obchodními a nákupními centry, obsazené hotely, restaurace, čteme o beznadějně vyprodaných zájezdech a dovolených do té které destinace, o náruštích prodejů aut, spotřebního zboží a pod. - a lidé jako by nechtěli slyšet nebo vnímat, že se plíživými, ale o to rychlejšími kroky blíží ekonomická krize... Nechci a nebudu malovat „čerta na zed“ a strašit - ale kdy jindy než na konci kalendářního roku by se všichni lidé měli zamyslet, jaký byl jejich rok, co se povedlo či nepovedlo (a to nejenom v zaměstnání) a co čekají od budoucnosti? Ve vánočním čase je ideální doba na takovéto zamýšlení, zda nám všem tento stávající stav vydrží a hlavně, jak případně vydrží dlouho.

V tomto letošním posledním vydání novin Duslo přečte pozorný čtenář řadu článků o dění ve firmě - namátkou uvedu článek o investicích v roku 2018 i chystaných investičních akcích v roce 2019, informace obchodního úseku o tom, co nejvíce ovlivňovalo ceny našich produktů, stejně jako má možnost se seznámit s informacemi personálního úseku a další a další informace.

Rád bych využil možnosti tohoto sloupku, kde mně dává redakční rada prostoru a poděkoval Vám všem za odvedenou práci v roce 2018. Chci poděkovat nejenom Vám, kteří byli a jsou během celého kalendářního roku enormně vytížení a bez podpory a někdy i tolerance kterých bychom nikdy nemohli dosáhnout to, co se nám podařilo - zde hlavně zmíním dokončení největší investiční akce v historii Dusla - Čpavek 4. Děkuji za přízeň i našim obchodním partnery. Před blížícími se svátky přeji všem, aby se Vám podařilo alespoň chvíli zpomalit či zastavit a prožívat plnými doušky teplo a atmosféru domova. Ve světe, kde se změna či krize stává konstantním stavem, je jediným a skutečně pevným bodem domov a hlavně rodina.

Přeji Vám, abyste se alespoň na chvíli odpoutali od všech „on-line“ civilizačních nástrojů a výdobytků a raději zašli s blízkými do přírody či do lesa.

Přeji Vám všem, abyste se během vánočních svátků nadýchali atmosféry pokoje, klidu a pokory a odnesli si z nich alespoň trochu i do východních dnů budoucího roku.....

Ing. Petr Bláha, generálny riaditeľ

Spoločenské stretnutie

21. novembra 2018 sa uskutočnilo pravidelné stretnutie samosprávy s podnikateľmi, zástupcami štátnej správy a spoločenských inštitúcií v Šali. Podujatia sa zúčastnilo viac ako 160 osobností z regiónu.

Stretnutie organizuje každoročne Mesto Šala, no tento - pre Duslo jubilejní rok - bola hostiteľom aj naša spoločnosť.

Mgr. Jozef Belický, „staronový“ primátor, podakoval všetkým za vecnú, ale aj finančnú pomoc pri realizovaní projektov v roku 2018, ako napr. rekonštrukcia mestského úradu, cyklotrasa, atletický ovál na Základnej škole J. Murgaša, rekonštrukcia Domu kultúry v Šali - Večí, rekonštrukcia verejného osvetlenia... Poslancom, ktorým končí funkčné obdobie, podakoval za podporu a novozvoleným poslancom poprial veľa energie a súl pri vykonávaní ich mandátu.

Generálny riaditeľ Dusla Ing. Petr Bláha podakoval prítomným zástupcom samosprávy, štátnej správy a spolupracujúcim subjektom za proaktívny prístup počas výstavby novej prevádzky čpavky. Vyjadril presvedčenie, že Duslo bude pokračovať v investíciach zameraných na zlepšenie pracovných podmienok zamestnancov a životné prostredie. Dal prisľub, že Duslo zostane nadále silným partnerom samosprávy pri realizovaní športových, kultúrno-spoločenských a sociálnych projektov, výška podpory však bude závislá od hospodárskych výsledkov spoločnosti.

V závere svojho prejavu vyzval prítomných, aby sa podeliili so svojím ziskom a podporili rozvoj športu a zdravého životného štýlu detí v regióne. Vedľazdravý vývoj detí a podpora športu nemôže byť iba záležitosťou Dusla.

Následne pri príležitosti 60. výročia založenia podniku odovzdali členovia predstavenstva Dusla (na fotografiách vľavo Ing. Petr Bláha, podpredseda predstavenstva a generálny riaditeľ a vpravo Ing. Roman Protuš, člen predstavenstva a technický riaditeľ) mimoriadne ocenenia:

Ing. Miroslavovi Wöllnerovi za aktívny prístup a vysoké osobné násadenie počas dlhoročného pôsobenia v oblasti investičných projektov a údržby zariadení Duslo, a.s.

Ing. Štefanovi Bartošovičovi za aktívny prístup a vysoké osobné násadenie počas dlhoročného pôsobenia v tvorbe a aplikácii inovatívnych postupov v oblasti riadiacich systémov a zariadení Duslo, a.s.

Mestu Šala za pozitívny prístup a celkovú vynikajúcu spoluprácu pri spoluvytváraní podmienok ďalšieho rozvoja Duslo, a.s. a okolitého regiónu.

Hostitelia zaželieli prítomným úspešné ukončenie kalendárneho roka 2018, príjemné prežitie vianočných sviatkov v krahu blízkych a dobrý štart do roku 2019.

JUDr. Silvia Karásiková, personálna riaditeľka
Foto: Juraj Kovács, ÚV Anorganika

Ing. M. Wöllner

Ing. Š. Bartošovič

Mgr. J. Belický

Dianie v podniku

Investície v roku 2018

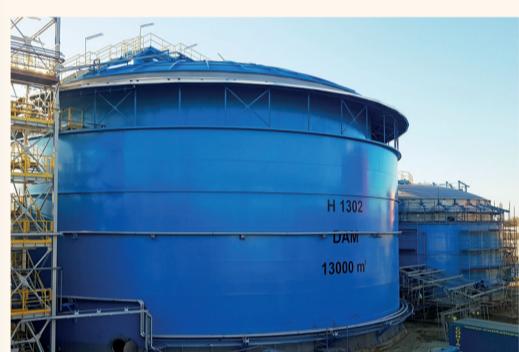
Najvýznamnejšou investičnou akciou v roku 2018 bolo dokončenie a uvedenie Čpavku 4 do skúšobnej prevádzky. O príprave stavby, realizácii a uvedení do chodu bolo zverejnených viaceré článkov a rozhovorov, či už v Noviny Duslo, v Slove Šafanov alebo iných periodikách a podnik vydal aj samostatnú, bohatu ilustrovanú publikáciu o tejto prevádzke. Na tomto mieste chceme ešte raz zdôrazniť významnosť tejto investície nielen pre samotné Duslo a okolitý región, ale aj pre koncern AGROFERT.

V roku 2018 počas plánovanej odstávky KD3 v rámci investičnej akcie „Intenzifikácia prevádzky KD3“ sa realizovali úpravy na turbosústrojenstve, aby sa zvýšila kapacita zariadení a do budúcnosti sa vytvorili predpoklady na dennú produkciu kyseliny dusičnej vo výške 1100 t/deň. Predmetné práce sú pokračovaním už vykonaných úprav z roku 2016, kedy bol vymenéný kotel a zariadenia na redukciu NOx v emisiach vypúšťaných do ovzdušia.

Na zlepšenie podmienok predaja produktov na báze roztoku močoviny (ROMČ) boli spustené dva samostatné projekty. Väčším z nich je vybudovanie nových skladov na kvapalné produkty, ktorý sa začal realizovať v roku 2017. Cieľom je vytvorenie troch nových zásobníkov, z toho zásobník pre DAM so skladovacou kapacitou 13 000 m³ a dva zásobníky pre ROMČ, každý s objemom 3100 m³. Súčasťou stavby sú aj zariadenia na čerpanie médií a potrubné rozvody. Aktuálne sú vybudované všetky zásobníky a dokončujú sa potrubné rozvody, inštalačia strojno-technologických

● Turbosústrojenstvo

● Zásobník DAM dnes

● Otvorená expanzná turbína

● Laboratórium v novom šate

zariadení, elektro inštalačie a prvky merania a regulácie. S vyššie menovanou stavbou súvisí aj projekt intenzifikácie expedície kvapalných produktov. Ide o rozšírenie výdajných miest pre možnosť expedovania do automobilových aj do železničných cisterien.

V máji 2018 bola odovzdaná do užívania budova centrálnych laboratórií. Cieľom bolo vytvorenie integrovaného pracoviska na výkon laboratórnych analýz v jednom objekte; podrobne sme o projekte písali v Noviny Duslo č. 2/2017.

Autor textov i fotografií:
Dr. Ing. Peter Németh, Technický úsek

● Zásobník DAM na začiatku výstavby

Onedlho budeme mať novú jedáleň

Vpriebehu tohto roka sme pozorovali výstavbu objektu novej jedálne. Stavebné práce na objekte sú už ukončené, v súčasnosti sa realizujú terénné úpravy a montáž technických zariadení. Kolaudácia sa uskutoční začiatkom roka 2019 a prevádzka novej jedálne bude zahájena najneskôr v apríli 2019. Prevádzkovateľ jedálne – spoločnosť Reštaurácia Elsa, s.r.o. – bude poskytovať teplú a mrazenú stravu a bude prevádzkovať bufet. Otváracie hodiny budú prispôsobené aj zamestnancom, ktorí budú nastupovať na nočnú zmenu o 18.00 hod. Počas skúšobnej prevádzky budeme sledovať, aký je záujem o stravu a bufet a podľa toho upresníme otváracie hodiny. K zmene prevádzkovateľa sme nepristúpili, nakolko podľa prieskumu je väčšina zamestnancov spokojná s kvalitou v súčasnosti dodávanej stravy.

Ing. Beata Odrášková, Personálny úsek

● Nová jedáleň

Čo ovplyvnilo tohtoročný predaj

Napriek tomu že rok 2018 ešte neskončil, už dnes môžeme konštatovať, že z obchodného hľadiska sa bude výrazne lísiť od toho predošlého. Hlavný rozdiel je v tom, že tento rok pozitívne správy prichádzajú hlavne z „organiky“, ktorá ukončí rok s veľmi dobrým výsledkom. Na druhú stranu, „anorganika“ je negatívne ovplyvnená výrazne horšou trhovou situáciou, ktorá je výsledkom nárastu cien vstupov - hlavne cien zemného plynu, ako aj znížením spotreby hnojív, problémov v logistike, či nepriaznivým počasím v jarnej sezóne.

Na predaj gumárenskej chemikálie mala pozitívny vplyv zmena trhovej situácie. V prvom rade to boli kapacitné obmedzenia produkcie realizované na prelome rokov v Číne, ktorá sa takto snažila riešiť otázky životného prostredia. V druhom rade výstavba nových kapacít pre výrobu pneumatík (Nexen v Českej republike, Apollo Tire v Maďarsku). Obe tieto skutočnosti zvýšili dopyt po našich výrobkoch, keď sa nám podarilo plne využiť kapacitu výroby urýchľovačov v Bratislave a tiež zvýšiť využitie kapacít výroby stabilizátorov v Šali. V oboch prípadoch sme v porovnaní s rokom 2017 zaznamenali pozitívny vplyv na predajné ceny. Trh mal ale aj negatívne vplyvy, keď sme museli niektoré suroviny, ako napríklad anilín, nakupovať za vyššie ceny, ako sme plánovali.

Z pohľadu produkcie výrobkov organickej chémie je významným predaj stabilizátorov palív a mazadiel. Spolupráci s fy BASF realizujeme pre tento segment kvapalné stabilizátory. Tento projekt má predpoklad dlhodobého rozvoja, keď bola v tomto roku podpísaná nová rámcová zmluva zabezpečujúca spoluprácu pre ďalšie obdobie. Boli sme úspešní aj pri predaji amínov (DFA, CHA a DCHA), keď v roku 2018 sice predáme rovnaký objem ako v roku 2017 – do 5 tis. ton, ale výrazne sme rozšírili portfólio odberateľov.

Výroba PVAC disperzií a lepidiel nepredstavuje z pohľadu tržieb významný podiel, trvale však prináša stabilné tržby. Postupne došlo k špecializácii a v súčasnosti sa orientujeme na papierenský priemysel, kde sme zvládli zavedenie sortimentu plnených disperzií. Druhou tržavou sa rozvíjajúcou oblasťou sú produkty pre priemysel sklenených vláken, kde sme v spolupráci s odberateľmi vyvinuli novú skupinu výrobkov a stabilizovali okruh obchodných partnerov a dnes exportujeme aj do Číny a Mexika. Bohužiaľ, nepodarilo sa nám presadiť v drevárskych lepidlách a táto skupina zaznamenáva útlm. Ako obnovenú aktivitu rozvíjame spoluprácu s výrobcom tehál, kde je Duvilax používaný pri výrobe tehál s vysokými tepelnno-isolačnými vlastnosťami.

Čo sa týka anorganiky, začiatok jarnej sezóny bol poznačený studeným a zasneženým počasím, čo malo vplyv na relatívne neskorú aplikáciu hnojív. Po studenom začiatku prišlo prudké oteplenie, ktoré naštartovalo aplikáciu hnojenia, avšak trvala veľmi krátka s následným výpadom posledného kvalitatívneho hnojenia vo väčšine regiónov strednej Európy. Táto veľmi krátka a rýchla sezóna mala za následok skoré ukončenie jarnej sezóny. Negatívny vplyv na spotrebú minerálnych hnojív v EÚ malo aj sprísnenie Nitratovej smernice v Nemecku. Na tomto najväčšom európskom trhu sme zaznamenali medzisezónny prepad spotreby dusíka na úrovni 10%, pričom hlavný prepad bol v spotrebe močoviny a DAM. Naopak, mierne rásťla spotreba N+S hnojív, čo v prípade Dusla malo pozitívny vplyv na predaj DAŠA a DASAMAG.

Z dôvodu veľkého prebytku hnojív na trhu v strednej Európe vznikol na výrobcoch tlak predaju tovaru z vlastných skladov. Distribútori sa uvedenej situácie chopili a boli ochotní nakupovať veľké objemy s možnosťou naskladňovania na ich skladoch. Pod hrozobou odstavenia výrobkov predali reláтивne veľké objemy tovarov na naskladnenie v letných mesiacoch. V priebehu leta však prišlo k nečakanému a neobyvkle vysokému nárastu cien zemného plynu, čo pri kontrahovaných cenách hnojív spôsobilo výrazné zníženie marží pre všetkých európskych výrobcov. Pre porovnanie, cena zemného plynu v 3. štvrtroku 2018 bola o viac ako 50% vyššia v porovnaní s 3. štvrtrokom 2017. Výrobcovia hnojív na uvedený vývoj reagovali postupným zvyšovaním cien svojich produktov, ktoré zodpovedali nárastu cien energií. Objemy predané vo vyšších cenách budú expedované až na začiatku roka 2019. Preto napriek nepriaznivému vývoju v letnom a jesennom období je možné predpokladať začiatkom nového roka 2019 zlepšenie situácie. Aktuálne je cena zemného plynu ustanovená a v prípade jej štandardného vývoja je možné taktiež predpokladať ustálenie situácie aj na trhu s priemyselnými hnojivami.

Mgr. Pavel Hanus, MBA, obchodný riaditeľ

Investičné akcie plánované na rok 2019

Nosnou investičnou akciou v roku 2019 najmä z pohľadu zložitosti bude projekt modernizácie výroby UGL. Hlavným cieľom investície je úprava zariadení, ktoré v súčasnosti limitujú spoloahlívú prevádzku. Okrem úprav v jasnejšej časti, ktoré sú zamerané na zmeny a doplnenia technológií v miestach, definovaných ako limitujúce pre dosahovanie požadovaných kapacitných parametrov, sa zlepšia pracovné podmienky v samotnej prevádzke, hlavne odsávanie prašného podielu z jednotlivých zariadení. Odsávaná vzdušnina musí byť pred vypustením do ovzdušia vycistená a jedným z klúčových zariadení budú odlučovače prachových častic z výroby hnojív.

Ďalším projektom je vybudovanie novej prevádzky na výrobu špeciálneho druhu hnojiva, tzv. DASA-H. Týmto produkтом bude granulované hnojivo s prídavkom 1 % lignitu vo forme suspenzie, pripravené mletím v prostredí kalových vôd. Projekt rieši prípravu a dopravu suspenzie lignitu do výroby UGL. Pripravuje sa výroba guľového mlyna - nosného technologického zariadenia.

Na rok 2019 je plánované dokončenie už spomenutých zásobníkov na DAM a ROMČ vrátane ostatnej technológie, vykonané skúšky a začatá skúšobná prevádzka, rovnako aj dokončenie intenzifikácie expedície kvapalných produktov. Vzhľadom k nevyhovujúcemu stavu sušiaceho bubna na výrobi UGL je do plánu investícii na rok 2019 zaradená jeho výmena.

Na úseku výroby Organika sú na rok 2019 plánované investície do intenzifikácie Sulfenaxov na 11 000 ton/rok. Úpravy na zariadeniach sú rozdelené do dvoch skupín. V prvej sú úpravy, ktoré možno realizovať v priebehu roka a v druhej tie, ktoré možno uskutočniť len počas odstávky zariadení. Aktuálne sa súťaží výber dodávateľa na časť PS 06 – Oxidácia a PS 07 – Regenerácia cyklohexylamínu. Výrobkovia predstavili výrobky Sulfenaxov.

Autor textu i fotografií: Dr. Ing. Peter Németh, Technický úsek

Informujeme

Organizačné zmeny v januári 2019

V Dusle k 1. januáru 2019 nastanú zmeny, ktorých cieľom je zrýchlenie komunikácie na vertikálnej úrovni riadenia a zefektívnenie riadiacich činností.

V rámci organizačnej štruktúry bude zrušený jeden stupeň riadenia - výrobná jednotka (VJ). Prevádzky, ktoré boli zaradené pod VJ, budú patriť do priamej riadiacej pôsobnosti riaditeľa úseku. Úsek výroby Strázske sa mení na prevádzku a zaraďuje sa pod Úsek výroby Anorganika.

Názov SBÚ Energetika sa zmení na Úsek Energetika

Súčasne s uvedenými organizačnými zmenami dôjde k zrušeniu resp. zlúčeniu niektorých organizačných jednotiek.

Vedenie Úseku výroby Anorganika

1. januára 2019 sa riaditeľom Úseku výroby Anorganika stane Ing. Tibor Šereš, ktorý od októbra 2011 pôsobil vo funkcií generálneho riaditeľa v Hnojivá Duslo, s.r.o. a po začlenení Hnojivá Duslo, s.r.o. do materskej spoločnosti Duslo v januári 2016 ako výrobný riaditeľ Úseku výroby Strážske.

Doterajší výrobný riaditeľ Úseku výroby Anorganika Ing. Kamil Vali požiadal o uvoľnenie z funkcie riaditeľa. V našej spoločnosti zo- stáva nadáľ pracovať na Odbore technického rozvoja Anorganiky a bude sa venovať významným projektom na tomto úseku.

a bude sa venovať významným projektom na tomto úseku.

Obom kolegom prajeme v ďalšom období veľa pracovných úspechov a osobnej pohody.

Ing. Vladimír Očenáš, Personálny úsek
Foto: Juraj Kovács, ÚV Anorganika

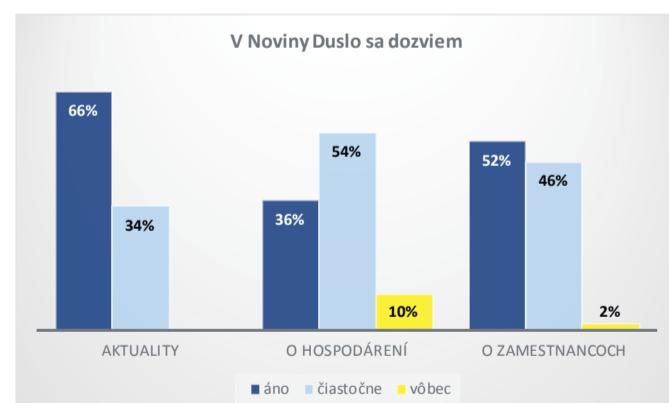
Hodnotili sme Noviny Duslo

Dotazník pre zamestnancov

V októbri 2018 bol distribuovaný dotazník, ktorým sme chceli zísť Vaše názory, pripomienky a návrhy k štvrtročníku Noviny Duslo. Dotazník bol umiestnený na Google formulároch a v tlačenej forme bol rozmiestnený vo výdajniach stravy a tiež na vrátnici hlavnej a nitrianskej brány. Cieľom prieskumu bolo zatraktívniť obsah tak, aby noviny mali viac čitateľov, ktorí by sa v nich dozvedeli aktuálne zaujímavosti zo života v podují.

Zaujímavosť zo života v podniku.
Napriek tomu, že 743 zamestnancov má prístup k mailovej pošte, dotazník na internete vyplnilo iba 110 zamestnancov, t.j. necelých 15 % z nich. Dotazník v papierovej forme vyplnilo 13 zamestnancov; celková návratnosť dotazníka bola 6 % z celkového počtu pracovníkov. Vzhľadom k tomu nemožno výsledky prieskumu považovať za reprezentatívne.

Tri štvrtiny respondentov tvorili THP, 87 % respondentov boli pracovníci z rannej zmeny. Takmer každý druhý si prečíta celé noviny, 39 % zamestnancov prinesie noviny na prečítanie aj svojim rodinám.

Pri zistovaní spokojnosti s informovanosťou sme zistili, že najviac spokojní sú čitateľia s informáciami o aktuálnych udalostiach - 66 %, o zamestnancoch - 52 %; najmenej spokojní sú s informovanosťou o hospodárení podniku - 36 %.

V názoroch na formu novín tlačená výrazne prevažuje nad elektronickou aj napriek tomu, že väčšinu respondentov tvorili THP s prístupom k počítaču.

Tiež výrazne prevažuje zachovanie súčasnej - štvorročnej periodicitu vydávania novín.

Medzi nové témy odporúčali respondenti zaradiť najmä:

Repor-

- ✓ Vízia podniku do budúcnosti, investície, ciele
  - ✓ Informácie o hospodárení podniku, aj jednotlivých úsekov
  - ✓ Námy na zlepšenie práce a pracovného prostredia
  - ✓ Predstavenie jednotlivých prevádzok, ich výrobného programu, ľudí, čo je potrebné vyriešiť, zlepšiť, odstrániť, námy, podnety

Týždeň BOZP v Dusle

1. ročník v číslach:

Vdňoch 22. až 26. októbra 2018 prebiehal v Dusle Týždeň BOZP. Aj nás podnik sa týmto zapojil do celoeurópskeho týždňa BOZP, ktorý každoročne organizuje Európska agentúra bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v rámci kampane „Zdravé pracoviská kontrolujú nebezpečné chemické látky“.

8 prednášok
424 zúčastnených poslucháčov
6 pracovných skupín pod vedením riaditeľov úsekov
51 ľudí na safety walku
168 vyhodnotených kontrolných listov pre nebezpečné chemické látky na pracoviskách
12 skontrolovaných prevádzok
17 návrhov technických opatrení
5 opatrení pre pridelovanie OOPP
2 organizačné opatrenia
122 preskúšaných hasičov pri zásahu v FIRE DRAGON
60 000 litrov vody na hasenie

Najčastejšími návrhmi na elimináciu rizík pôsobiacich na zamestnanca boli: používanie bezpečných postupov, zvyšovanie opatrnosti a používanie zdravého rozumu pri pracovných činnostach.

Ing. Jana Petrovičová, ÚGR

NAJČASTEJŠIE NÁVRHY OPATRENÍ Z KONTROLNÝCH LISTOV PRE NEBEZPEČNÉ CHEMICKÉ LÁTKY NA PRACOVISKU

TECHNICKÉ OPATRENIA

- zlepšenie odsávania
- zautomatizovanie plnenia resp. vzorkovania
- modernizácia strojno-technologického zariadenia

OSOBNÉ OPATRENIA

- pridelenie OOPP
- posúdenie rizika
- umiestnenie bezpečnostných spŕch
- používanie ochranných masiek pri vykonávaní prác

ORGANIZAČNÉ OPATRENIA

- znížiť čas expozície odberu resp. plnenia
- nákup vhodnejších nádob

OOPP nás chránia pred chemickými látkami

V rámci Programu týždňa BOZP sa 25. októbra 2018 zamestnanci Dusla zúčastnili prednášky „Ochrana zamestnancov pred účinkami chemických látok používaním OOPP“, ktorú vykonali zástupcovia firmy ITURRI. Prednáška bola zameraná na správny výber a na dôležitosť používania osobných ochranných pracovných prostriedkov (OOPP) a nadväzovala na prednášku „Vplyv chemických látok na zdravie zamestnancov“ MUDr. Zuzany Machatovej (Pracovná zdravotná služba) z Odboru Centra zdravotnej starostlivosti.

Prednáška mala formu interaktívneho školenia v oblasti prevencie a správneho používania OOPP a bola zameraná na ochranu jednotlivých častí tela. Závery môžeme zhrnúť do týchto bodov:

- OOPP sú určené na to, aby sa ich používaním zamestnanci pri plnení pracovných povinností chránili pred rizikami, ktoré by mohli ohroziť ich zdravie, bezpečnosť alebo život,
- OOPP zamestnávateľ poskytuje vtedy, keď nebezpečenstvo nemožno vylúčiť alebo obmedziť prostriedkami kolektívnej ochrany a zamestnaci sú nebezpečenstvu priamo vystavovaní napr. pôsobeniu chemických faktorov,
- poskytovať možno len OOPP schválené príslušnou autorizovanou skúšobňou (doklad o zhode výrobku).

OOPP musia:

- zabezpečovať účinnú ochranu pred existujúcimi nebezpečenstvami, ktoré sú identifikované na základe analýzy rizík,
- svojim vyhotovením zodpovedať existujúcim podmienkam a pracovnému prostrediu na pracovisku,
- byť zdravotne využívajúce,
- využívať ergonomiu.

Zaujímavá bola i možnosť osobne za použitia virtuálnej reality vyskúšať si zabezpečovanie zariadení pred prácou na nich.

V rámci prednášky lektori predviedli aj praktické ukážky správneho používania OOPP.

Emil Eliaš, ÚGR

Dusláčki hasiči proti ohnivému drakovi

Požiare v uzavretých priestoroch patria medzi komplikované zásahy. Aby boli naši hasiči na tieto požiare dobre pripravení, je potrebné vykonávať ich výcvik v prostredí a spôsobom, aby sa čo najviac priblížil reálnemu požiaru. Výcvik v takomto prostredí absolvovali hasiči Dusla z pracovísk v Šali a v Bratislave v októbri 2018 v simulátoru požiarov Fire Dragon 7000. Ide o mobilné výcvikové zariadenie pre simuláciu reálnych podmienok požiaru v uzavretých priestoroch, ktoré si mohli dusláčki hasiči vyskúšať ako prví na Slovensku.

Na začiatku všetci absolvovali teoretickú prípravu, ktorá zahrňala možné scenáre vzniku požiaru v uzavretých priestoroch, takтиku hasenia a rizík, ktoré hrozia zasahujúcim hasičom. Po teórii nasledoval praktický výcvik s prúdnicou na voľnom priestranstve. Až po osvojení všetkých potrebných vedomostí mohli hasiči vstúpiť do trenažéra, v ktorom pod dohľadom trénerov vykonávali určené úlohy. Tréneri na zasahujúcich nastražili niekoľko pascí, napr. v podobe požiaru, ktorý sa im rozhorel za chrbtom a pod., ktoré museli takticky správne zvládnuť.

Pre hasičov bol pripravený aj simulátor záchrany osôb zo stiesnených priestorov, z ktorého museli zasahujúci evakuovať najprv cvičnú figurínu a následne nebezpečnú látku.

Počas výcviku na oboch trenažéroch hasiči používali štandardnú zálohovú výstroj a autonómny dýchací prístroj, čo bolo namáhavé hlavne v stiesnených priestoroch pri prekonávaní rôznych prekážok a kde sa motná veľkosť a výška priestoru umožňovala vykonať zásah iba v horizontálnej polohe.

Veríme, že aj vďaka tomuto výcviku a novým teoretickým znalostiam sú hasiči v Dusle lepšie pripravení na prípadné zásahy a podobné situácie bezpečne a efektívne dostať pod kontrolu.

Ing. Tomáš Dominik, ÚGR

Povolenie na prácu

Povolenie dané legislatívou pre vystavovanie Povolenia na prácu boli v našej spoločnosti desaťročia predmetom diskusií, s cieľom ich čo najlepšieho zpracovania do praktického života. Aj v Dusle tvorcovia organizačnej smernice (OS) vypracovali jej znenie tak, aby bol v čo najväčšej miere zabezpečený výkon prác bez újmy na zdraví zamestnancov, resp. majetku spoločnosti. Samozrejmostou bola i aplikácia získaných poznatkov z praxe.

Rovnako tomu bolo i pri poslednej novele OS 10-7-2007 Vystavovanie povolenia na prácu, s účinnosťou od 22.10.2018. Jej aktualizáciu sa aj vďaka výraznému príspevku zástupcov prevádzok podarilo zjednodušiť postup povolovania prác, pričom najdôležitejšie požiadavky boli premietnuté do Prílohy č.1. Najväčším prínosom je skrátenie času pri vystavovaní povolenia, čo je významné najmä pri odstraňovaní porúch a ďalej vytváranie väčszej bezpečnosti pri prevádzkovaní výrobných jednotiek.

Tento písomný dokument je jedným zo základných dokumentov, prostredníctvom ktorého je nutné zabezpečiť pracovisko pre výkon montážnych či závažiacských prác, prác vo výbušnom prostredí, prác vo výške, prác pod úrovňou terénu a pod.

Tvorcovia smernice prijímú akýkoľvek podnetný návrh, ktorý bude predmetom preskúmania a prípadného zpracovania do ďalšej novely.

Emil Eliaš, ÚGR

Informujeme

Mária Gálová víťazkou ceny Pomáhame srdcom za rok 2018

Hrdinovia často bývajú skryti v zdanlivo všedných udalostiach. To platí aj pre zamestnancov koncernu AGROFERT, ktorí sa popri svojej práci venujú aj dobrovoľníckym aktivitám. A práve im je určená cena Pomáhame srdcom. O akú cenu ide? Každoročne Nadácia AGROFERT hľadá medzi zamestnancami koncernu takých, ktorí pomáhajú. Či už ide o prácu s deťmi, pomoc seniorom, alebo napríklad o záchrannu života iných osôb. Ľudí, ktorí nezistne pomáhajú, je medzi zamestnancami koncernu AGROFERT mnoho a práve anketa Pomáhame srdcom na nich upozorňuje. Finančný príspevok spojený s ocenením väčšinou putuje organizácii, pre ktorú dobrovoľníci pracujú.

V tomto ročníku bude ocenená pani Mária Gálová z Centra zdravotnej starostlivosti Dusla. Na sklonku 80-tych rokov minulého storočia pracovala v Domove sociálnych služieb v Štrkovci, kde sa starala o mentálne hendikepovaných klientov a aj keď už v Domove nepracuje, kontakt s nimi udržuje ďalej a chodí nezistne pomáhať so starostlivosťou o klientov. Jej vzťah k nim je taký vrútny, že im hovorí „moje deti“.

Blahoželáme, ďakujeme a prajeme ďalších nasledovníkov.

Jan Pavlú, AGROFERT, a.s.

Výpis z účtu doplnkového dôchodkového sporenia po novom

Od 1. januára 2019 nadobudne účinnosť novela zákona o doplnkovom dôchodkovom sporeni (DDS), podľa ktorej doplnkové dôchodkové spoločnosti budú povinné zasielať ročný výpis z dôchodkového účtu elektronickou formou na poslednú známu e-mailovú adresu účastníka (sporiteľa) a zároveň ho sprístupniť cez bezplatný pasívny elektronický prístup k osobnému účtu. Meniť sa bude aj obsah výpisu - sporiteľ v nom nájde potencionálnu výšku úspor aj dôchodku v budúcnosti. Táto zmena sa dotkne všetkých, ktorí si spora na dôchodok v 3. pilieri.

Elektronicky budú zasielané už výpisy z DDS za rok 2018. Nie každý účastník pri uzavorení zmluvy uvedol svoju e-mailovú adresu a je tiež možné, že v minulosti uvedená e-mailová adresa je už neaktuálna. Preto je v záujme každého sporiteľa, aby svojej DDS označil aktuálnu e-mailovú adresu.

Informácie od DDS:

NN Tatry – Sympatia, d.d.s., a.s.

Ak sporiteľ doteraz neuvedol e-mailovú adresu, výpis z účtu mu nebude zaslaný. Pokial' chce výpis z účtu nadálej dostávať, musí požiadať NN Tatry - Sympatia o doplnenie resp. aktualizáciu e-mailovej adresy jedným z uvedených spôsobov:

- na **webovom formulári** www.nn.sk/aktualizacia-kontaktnych-udajov/,
- na **Servisnom portáli** MojaNN na www.mojann.sk (ak sporiteľ nie je registrovaný, je potrebná nájskôr registrácia),
- **e-mailom** zaslaným na klient@nn.sk z pôvodnej e-mailovej adresy uvedenej na zmluve - uviesť meno, priezvisko, rodné číslo alebo číslo zmluvy a novú e-mailovú adresu,
- **telefonicky** (0850 111 654) v pracovných dňoch od 8.00 hod. do 18.00 hod.,
- **vyplnením a odovzdaním tlačiva „Oznámenie zmeny v identifikačných údajoch“** ktoré nájde na [www.nn.sk/doplnkové dôchodkové sporenie/tlačivá](http://www.nn.sk/doplnkové-dôchodkové-sporenie/tlačivá), a to na pobočkách DDS alebo zaslaním na adresu: NN Tatry - Sympatia, d.d.s., a.s., Jesenského 4/C, 811 02 Bratislava.

Stránkové dni v mzdovej učtárni

Pripomíname zamestnancom, že pre vybavovanie záležostí na mzdovej učtárni sú vyhradené stránkové hodiny počas prvých piatich pracovných dní mesiaca, ktoré sú nestránkové z dôvodu uzávierkových prác.

V tom období sa záležosti zamestnancov nesúvisiace so zúčto-

STABILITA, d.d.s., a.s.

Ak účastník DDS neuviedol e-mailovú adresu, dostane poštou informáciu o stave na osobnom účte spolu s vysvetlivkami a pokynmi pre zasielanie výpisov v budúcom období. Účastník sa bude môcť rozhodnúť o spôsobe zasielania výpisu:

- prostredníctvom **Zákazníckeho portálu** na www.stabilita.sk (ak účastník nie je registrovaný, je potrebná nájskôr registrácia),
- vyplnením a odovzdaním tlačiva „Žiadost o zasielanie výpisu z osobného účtu elektronicky a prístup na STABILITA - Portál“, ktoré nájde na www.stabilita.sk/tlačivá - na pobočkách DDS, alebo zaslaním tlačiva na adresu: STABILITA, d.d.s., a.s., Štefánikova 49, 949 01 Nitra, alebo e-mailom na adresu: marketing@stabilita.sk.

Spoločnosť AXA d.d.s., a.s.

Ak účastník DDS doteraz neuvedol e-mail, výpis z účtu mu nebude zaslaný. Pokial' chce výpis z účtu dostávať, musí požiadať Spoločnosť AXA o doplnenie e-mailovej adresy, prípadne o jej aktualizáciu, a to:

- nahlásiť tieto zmeny na AXA linku, tel. 02/2929 2929,
- skontrolovať svoju e-mailovú adresu môže cez svoj prístup na osobný účet, ktorý má zriadený každý účastník: www.axa.sk/moja-axa.

Ak chce účastník uvedených troch spoločností aj ďalej dostávať výpis v listinnej podobe, musí o takúto formu zaslania každý rok písomne požiadať príslušnú spoločnosť.

DDS Tatra banky, a.s.

do uzávierky Noviny Duslo informáciu nezaslala a na stránke www.dds.sk takisto neinformuje o príslušnej zmene. Je v záujme každého účastníka, aby sledoval webovú stránku DDS, kde sa v krátkej dobe očakáva zverejnenie informácií k tejto záležitosti.

Zo zdrojov DDS spracovala:
Olga Solíková

vaním miezd aktuálneho mesiaca (napr. výmena podnikového preukazu, vydávanie potvrdení pre banky a pod.) nebudú vybavovať.

Žiadame zamestnancov, aby dodržali uvedené pokyny a nenaštěvovali mzdovú učtárnu v nestránkových dňoch.

Ing. Vladimír Očenáš, Personálny úsek

Pracovné a životné jubileá našich kolegov v októbri, novembri a decembri 2018

(Uvádzame mená zamestnancov, ktorí udelili zamestnávateľovi súhlas so zverejnením osobných údajov o dosiahnutom jubileu)

Pracovné jubileá

10 rokov práce v podniku

Machatová Zuzana MUDr.	Personálny úsek
Poláčeková Miroslava Mgr.	Personálny úsek
Novák Erich	Úsek nákupu a logistiky
Paczková Zuzana	Úsek nákupu a logistiky
Nitry Ivan	SBU Energetika
Baláz Miroslav	Úsek výroby anorganika
Vörös Jaroslav	Úsek výroby anorganika
Dúčová Mária Bc.	Úsek výroby organika
Molnár Marián	Úsek výroby organika

15 rokov práce v podniku

Bajcura Peter	Úsek výroby Strázske
20 rokov práce v podniku	
Voleková Mária Ing.	Finančný úsek
Belák Marián Ing.	Úsek nákupu a logistiky
Lipovský Ján	Úsek výroby Strázske
Sípkov Marián	Úsek výroby organika
Múdry Peter	Úsek výroby organika

25 rokov práce v podniku

Odrášková Beáta Ing.	Personálny úsek
Dúč Norbert	Technický úsek
Lenčés Eduard Ing.	Obchodný úsek
Lenčésová Mária	Obchodný úsek
Ivančík Norbert	SBU Energetika
Kupková Dušan	SBU Energetika
Zelman Marián	SBU Energetika
Keszely Norbert	Úsek výroby anorganika
Kugler Jozef	Úsek výroby anorganika
Vyskoč Miroslav	Úsek výroby anorganika
Szombath Marek	Úsek výroby organika

30 rokov práce v podniku

Podolská Mária Ing.	Personálny úsek
Bečko Július Ing.	Technický úsek
Úrbánik Peter Bc.	Technický úsek
Vižďák Jozef Ing.	Technický úsek
Bako Peter	Úsek nákupu a logistiky
Boriiová Jana	Úsek nákupu a logistiky
Moravanský Roman	Úsek nákupu a logistiky
Bohumel Marián	SBU Energetika
Bohumel Peter	SBU Energetika
Iványi Zoltán	SBU Energetika
Popovič Roman	Úsek výroby organika

35 rokov práce v podniku

Petro Vladimír	Úsek generálneho riaditeľa
Szabová Danka Ing.	Finančný úsek
Dobčáni Ivan	Technický úsek
Kilácsko Dezider	Technický úsek
Hlavaty Zoltán	SBU Energetika
Vörös Juraj	SBU Energetika
Ondrašina Jozef	Úsek výroby organika
Síkora Miroslav	Úsek výroby organika

40 rokov práce v podniku

Uhliar Ondrej	Úsek výroby organika
---------------	----------------------

Životné jubileá

50 rokov

Izsóf Árpád	Úsek generálneho riaditeľa
Horváth Marian	Technický úsek
Protúš Roman Ing.	Technický úsek
Solčány Ján	Technický úsek

60 rokov

Bóna Ľubomír	Úsek generálneho riaditeľa
Alföldi Ladislav Ing.	Finančný úsek
Legnerová Ľubica	Finančný úsek
Prekop Eduard	Technický úsek
Straňák Jozef	Technický úsek
Ványa Jozef	Technický úsek
Lenčésová Erika	Ú

Zapájame sa ...

Nový víťaz Bowlingovej ligy 2018

3. ročník Bowlingovej ligy Duslo vyvrcholil v októbri zápasmi ôsmich tímov v play-off. Medzi posledných štyroch účastníkov sa prebojovali Kyselinári, Prvá liga, Organici a Naj Parta.

Súboj Kyselinárov a Prvej ligy o 1. miesto bol veľmi vynovený. Rozhodujúci druhý zápas vyhral tím Prvá liga tesným rozdielom 7 bodov a celý nasledujúci rok sa bude hrať Putovným pohárom generálneho riaditeľa Dusla. Aj tentoraz si hráči a diváci finálového zápasu

pochutili na výbornej čokoládovo-punčovej torte od Kyselinárov.

O 3. miesto bojovali Organici a Naj Parta, úspešnejším bol tím Naj Parta, ktorý predtým z boja vyradil víťaza dvoch predošlých ročníkov - Čpavkárov.

Srdiečne blahoželáme všetkým športujúcim a tešíme sa na 4. ročník Bowlingovej ligy v roku 2019!

Mgr. Daniela Javorská, Personálny úsek

Foto: Juraj Kovács, ÚV Anorganika

● Kyselinári (fialové tričká) a Prvá liga

● Prvá liga je prvá!

Duslo víťazom halového futbalového turnaja!

Do tretice všetko dobré... Tretí rok po sebe sa futbalový tím Dusla zúčastnil na halovom medzinárodnom futbalovom turnaji O putovný pohár náčelníka Mestskej polície Šala. Po 4. mieste pri našej prvej účasti a minuloročnej penaltovej prehre vo finále, na ktorú by sme najradšej čo najskôr zabudli, sme sa chceli tento rok „rehabilitovať“, čo sa nám dokonale podarilo. Finálové obsadenie bolo totiž rovnaké, keď súperom bola naša nočná mora z obidvoch predchádzajúcich rokov - tím z polského družobného mesta Konskie. Vrátili sme požičané, vyhrali sme 2:0 v riadnom hracom čase a odnesli si víťazstvo v turnaji a putovný pohár.

Na záver krátka štatistika: turnaja sa zúčastnilo 8 mužstiev (Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Šali, Mestská polícia a mesto Šala, české mesto Telč, maďarské mesto

Oroszlány, štátnej polície Oroszlány, poľské mesto Konskie, spoločnosť Synklad a Duslo), rozdelených do dvoch skupín. So súpermi v našej „skupine smrti“ sme si poradili postupne výsledkami 1:0, 2:0 a keďže na postup zo skupiny nám stačila remíza, „uskromnili“ sme sa v zápase s Telcom (podľa našho názoru najtažším súperom) s výsledkom 0:0. Vo finále sme si už poradili so spomínaným tímom Konskie 2:0. Aj keď v individuálnych štatistikách sme sa ocenenia nedočkali (čo nás minimálne v prípade ceny o najlepšieho brankára trošku prekvapilo, keďže na celom turnaji sme nedostali ani gól) ale uspeli sme ako tím. Hovorí sa, že obhájiť titul je ľahšie ako ho získať, tak hámam o rok bude opäť príležitosť dokázať, že to nebola náhoda a nebude potrebné putovný pohár zbytočne prenášať ☺.

Ing. Ladislav Forgáč, Obchodný úsek

● Horný rad zľava: Ladislav Forgáč, Dušan Botka, Marek Hanus, Tibor Kovács, Matej Bleho
Dolný rad zľava: Miroslav Kužela, Vladimír Chudáčik, Kriszti Csiba, Miloš Majdiak

Šaliánska ženská hádzaná po jeseni so slubnými výsledkami

V roku 2018 šaliánska ženská hádzaná oslavuje 75. rokov svojej existencie. Počas tohto obdobia dosiahla množstvo úspechov - 3 krát majster Československa, 9 krát majster Slovenska, mnohonásobná účasť v európskych pohárových súťažach a mnoho ďalších, či už v seniorskej alebo v mládežníckych kategóriach. Dlhoročná hádzanárska tradícia je v Šali nielen pre dobré výsledky hráčok a trénerov, ale aj pre vynikajúcich fanúšikov, ktorí vedia navodiť príjemnú atmosféru. Tú si pochvaluje aj slovenská reprezentácia, ktorá sa vždy teší na zápasu v Šali.

V sezóne 2018-2019 v Hádzanárskom klube Slovan Duslo Šala športuje viac ako 150 dievčat a žien v siedmich mládežníckych družstvach - prípravka A, B, mladšie žiačky, staršie žiačky A, B, mladšie a staršie dorostenky - a v družstve žien.

Družstvo žien, ktoré sme po minulej sezóne doplnili hráčkami z vlastnej dorostennej základnej resp. mladými hráčkami z iných slovenských klubov, figuruje po jesennej časti česko-slovenskej MOL Ligy na krásnom 2. mieste. Družstvo starších dorosteniek pod vedením trénerky Dariny Braunovej, ktorá je zároveň hlavnou trénerkou nášho Regionálneho centra hádzanej, je lídom najvyššej slovenskej dorasteneckej súťaže, keď v doterajších ôsmich zápasoch nestratilo ani bod! Za pozornosť tiež stojí vedúca pozícia starších žiačok v krajskej súťaži či priebežné druhé miesto našich najmenších - prípravky v spoločnej nitriansko-trnavskej krajskej lige. Ostatné mládežnícke družstvá - mladšie dorostenky a mladšie žiačky, tiež vo svojich súťažiach držia krok s najvyššími prierečkami.

Takéto výsledky však nie je možné dosahovať bez materiálneho a finančného zabezpečenia, napr. len na dopravu na zápasy a turnaje potrebujeme ročne takmer 50 tis. EUR, na zaplatenie poplatkov pre Slovenský zväz hádzanej cca 10 tis. EUR. Preto sa chceme na stránkach „dusláckych“ novín podľať za podporu Vám, zamestnancom, ktorí pomáhate ženskej hádzanej ako fanúšikovia, rodičia či známi našich hráčok, svojou účasťou a fandením na zápasoch, no najmä za to, že aj tento rok mnogí z Vás prispeli na chod klubu darovaním 2% zo svojich daní. Je to pre nás veľmi významná pomoc. Tieto prostriedky sú prioritne používané na zabezpečenie mládežníckych družstiev - výstroj, účasť na turnajoch, doprava...

Veríme, že dobre rozbehnutú sezónu dotiahneme do úspešného konca a že na konci sezóny 2018-2019 sa budeme spoločne tešiť z dosiahnutých úspechov. A v tomto trende budeme pokračovať aj v nasledujúcich sezónach.

Ing. Pavol Šinkovič, predseda HK Slovan Duslo Šala

● Prípravka A – mladé šaliánske nádeje

FB Naše Duslo

DUSLO®
POMÁHAŤ MÁME V KRVI

**DAROVANIE KRVI V ROKU 2019
SA USKUTOČNÍ V PRIESTOROCH
CENTRA ZDRAVOTNEJ
STAROSTLIVOSTI**

8. 2. 2019

7. 6. 2019

18. 10. 2019

V DEŇ DAROVANIA KRVI BUDE V ZMYSLE ZÁKONNÍKA PRÁCE POSKYTNUTÉ PRACOVNÉ VOĽNO S NÁHRADOU MZDY VO VÝŠKE PRIEMERNÉHO ZÁROBKU.

DARUJTE KRV - DARUJTE ŽIVOT. ĎAKUJEME

Z histórie podniku

Duslo je tu už 60 rokov

Milí čitateľia,
v dnešnom príspevku Vám v krátkosti predstavíme jednotlivé závody Dusla v 80-tych rokoch a sociálny program.

Závod 01

Výrobnom programe závodu bola výroba kyslíka, dusíka, čpavku, technických plynov, acetylénu a výrobkov organickej chémie, polyvinylacetátových disperzií, vinylacetátu, acetaldehydu a kyseliny octovej.

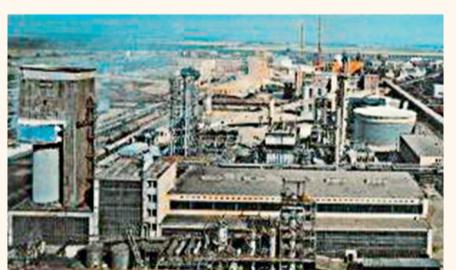

● Plnenie kyslíkových fliaš na technických plynach

Závod 02

Bol najväčším producentom čpavku a močoviny v ČSSR, s dennou kapacitou 1300 ton čpavku a 900 ton močoviny.

Čpavok sa vyrábal v dvoch výrobniciach; prvá s kapacitou 300 ton/deň bola postavená a uvedená do prevádzky v roku 1968. Druhá, veľkokapacitná výrobnica s kapacitou 1000 ton/deň bola uvedená do prevádzky v roku 1973 a v tej dobe predstavovala svetovú technologickú špičku. Komplexné využitie reakčného tepla a vlastná výroba pary, ktorá sa využívala na pohon kompresorov a na výrobu elektrickej energie, ju urobili nezávislou od externých dodávok surovín.

● Pohľad na podnik z granulačnej veže Močoviny 3

Výrobnia močoviny s kapacitou 300 ton/deň fungovala takisto od roku 1968. Od roku 1973 bola v prevádzke výrobnia s kapacitou 600 ton/deň, ktorá svoju nízkou energetickou náročnosťou (na tú dobu), nízkou spotrebou čpavku a vysokou kvalitou výrobkov takisto patrila medzi najmodernejšie výroby.

Závod 03

Výrobne KD I a LAV I boli sprevádzkované v roku 1962 a vtedy vyrobený liadok amónny s obsahom dusíka 25 % patril k prvým finálnym výrobkom Dusla.

V roku 1965 pribudla výrobnia Močovina I a v roku 1967 výrobnia kombinovaných hnojív NPK.

● Balaci automat expedície kombinovaného hnojiva NPK-NF

V rokoch 1973 - 1974 boli do prevádzky uvedené jednotky na výrobu 95 % roztoku dusičnanu amónneho na Tlakovej neutralizácii a amoniákatom dusičnanu amónneho, ako aj kvapalné hnojivo DAM-390. Závod 03 v 80-tych rokoch patril medzi najväčších výrobcov dusíkatých a kombinovaných hnojív vo vtedajšej ČSSR. Všetky finálne produkty dosiahli I. stupeň akostí.

Závod 04

Výrobňa Antioxidantu CD, obchodného radu Dusantox, bola v 80-tych rokoch najväčšou svojho druhu na svete. Technológia výroby bola výsledkom československého výskumu s využitím poznatkov z prevádzkovania podobnej výroby v Kemerove (ZSSR).

Výrobok sa používal ako antidegradant pri mechanicky namáhané gume, predĺžoval teda životnosť napr. pneumatikám, klinovým remeňom, bicyklovým dušiam, dopravným pásom, tesneniam a pod. Vtedajšia spotreba v ČSSR bola cca 1000 ton ročne, iniciatívni pracovníci Dusla však plán prekračovali - napr. v roku 1986 o 201 ton, v roku 1987 o 1603,6 ton.

● Riadiaci velín výrobne Dusantoxov

Závod 05

Výrobným programom závodu bola chlórová chémia - výroba hydroxidu sodného, kvapalného chlóru, chlorovodíka, kysliny soľnej, chlórnanu sodného a vodíka. Komplex chlórovej chémie bol uvedený do prevádzky v roku 1965.

K závodu 05 patrili aj výrone AGRO II, kde sa od roku 1983 vyrábali pesticídy na ochranu rastlín.

● Odstredivka výroby AGRO II.

Závod 06

Energetika v prenesenom zmysle predstavuje srdce, krv i cievky podniku. Energetika bola najstaršou prevádzkou v podniku, kde v 80-tych rokoch pracoval takmer každý desiaty duslák.

Vodné hospodárstvo

Prvé objekty fungovali už od roku 1961. Zabezpečovali vodu pre technológie, na hygienické účely a tak tiež pitnú vodu, ktorej sa v špičke (pri skončení rannej zmeny) spotrebovalo aj 130 000 l za hodinu. Pitná voda sa zabezpečovala z vlastných studní, voda na technologické účely z rieky Váh. Konečná úprava vody z Váhu sa dosiahla na viacstupňovej demineralizačnej linke, ktorej kapacita bola 600 m³ za hodinu, pričom kvalita výstupnej vody sa približovala kvalite destilovanej vody.

Elektrická energia

Duslo bolo napájané rozvodňou Križovany a patrilo k najväčším odberateľom elektriny na Slovensku, keď jeho ročná spotreba predstavovala cca 950 mil. kWh.

Tepláreň

Slúžila na zaistenie dodávky pary na technologické účely jednotlivých prevádzok. Ročne sa v teplární

● Strojovňa ionexovej čistiarne odpadových vôd

spálilo priemerne 440 tis. ton uhlia, t.j. 8700 vagónov. Vlak naložený uhlím spotrebovaným za rok by mal dĺžku viac ako 120 km.

Ďalej sa spálilo 15 mil. m³ zemného plynu a 2 tis. ton odpadového oleja, čo predstavovalo celkovú ročnú spotrebu paliva 5,5 mil. GJ.

Cistiareň odpadových vôd

V centrálnej mechanicko-chemicko-biologickej čistiarii sa čistili odpadové vody z výrobní podniku, spaškové a dažďové vody. V tej dobe tieto činnosti zabezpečovalo 58 pracovníkov, o údržbu zariadení sa staralo 14 údržbárov.

Spaľovňa odpadov

Jej hlavnou úlohou bola bezpečná technická likvidácia tekutých odpadov s vylúčením alebo maximálnou elimináciou ich nepriaznivého účinku na životné prostredie.

Sociálny program Dusla v 80-tych rokoch

Závodná poliklinika bola vybudovaná s nákladom 47 mil. Kčs, o zdravie zamestnancov sa staralo 20 lekárov, ktorí ročne vyšetrali viac ako 13 tis. pacientov.

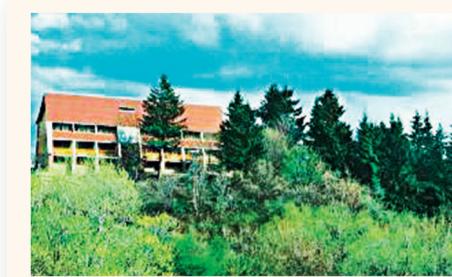
● Závodná poliklinika pred 30 rokmi

Zamestnancom bolo k dispozícii aj podnikové Nočné sanatórium v Šoporni s kapacitou 48 lôžok a 180 liečebných procedúr za zmenu.

Teplá strava bola podávaná v siedmich výdajniach stravy, fungovalo aj sedem stabilných a jeden pojazdný bufet. Výber stravy (rovnakovo ako dnes) bol široký - 6 druhov jedáľ a mrazená strava pre zmenových pracovníkov. Kapacita závodnej kuchyne bola 6 tis. porcií denne.

Pre zamestnancov mal podnik k dispozícii 1725 podnikových a 694 družstevno-stabilizačných bytov, na ďalšie roky mal naplánovanú výstavbu 550 nových bytov. Ročne bolo uspokojených do 200 žiadateľov o byt.

Duslo poskytovalo zamestnancom nenávratné stabilizačné príspevky na bytovú výstavbu, napr. v roku 1987 bolo poskytnutých 46 zamestnancom celkovo 975 000 Kčs. Každoročne bolo vyplatených cca 2 mil. Kčs na zaplatenie družstevno-stabilizačných bytov a ďalšie 2 mil. Kčs na bezúročné pôžičky.

● Ozdravné zariadenie v Štiavnických Baniach

Pre rekreačné pobity malo Duslo vybudované rekreačné zariadenie na Štiavnických Baniach a v Piešťanoch na Slňave.

Na domácich a zahraničných rekreačiach sa každočoräne odrekreovalo cca 4 tis. zamestnancov s rodinami, z toho približne 600 v bývalých socialistických štátach.

V Šali bola za výdatnej pomoci Dusla dobudovaná sieť športovísk, z nich 80 % podnik priamo spravoval.

S nostalgiou spomíname najmä na kúpalisko s troma bazénmi.

● Šalianske kúpalisko v časoch najväčej slávy

Šalania aj duslaci mohli využívať aj futbalový štadión s atlétickej dráhou, kolkáreň, športovú halu, lodeniciu so saunou, strelnicu, tenisové dvorce, krytú plaváreň s 50 m bazénom.

Farby Dusla i Šale reprezentovalo 9 oddielov TJ Slovan Duslo Šala, z nich najúspešnejší boli hádzanárky a futbalisti.

● Lodenica pri Váhu

Riaditelia Dusla za 60 rokov jeho existencie

Meno	Obdobie
Ing. Jozef Ďurďovič	1958 – 1965
Ing. Jozef Mayer	1965 – 1968
Ing. Michal Vazan	1968 – 1970
Ing. Štefan Urban	1970 – 1979
Ing. Alexander Bekényi	1979 – 1983
Ing. Martin Macák	1983 – 1990
RNDr. Jozef Kollár	1990 – 1992
Ing. Jozef Horváth	1992 – 1993
Ing. Pavel Doležel	1993 – 1994
RNDr. Jozef Kollár	1994 – 2004
Ing. Roman Karlubík, MBA	2005 – 2006
Ing. Teodor Lysák, MBA	2006
Ing. Ľubomír Zatlukaj	2006 – 2007
Ing. Ondrej Macko	2007 – 2008
Mgr. Ing. Marek Štrpka	2008 – 2013
Ing. Petr Bláha	2013 – súčasnosť

Verím, že krátká exkurzia do minulosti podniku pripomene tým, ktorí v Dusle pracovali, atmosféru tých čias a mladej generácií priniesla aspoň čiastočný výhľad do minulosti.

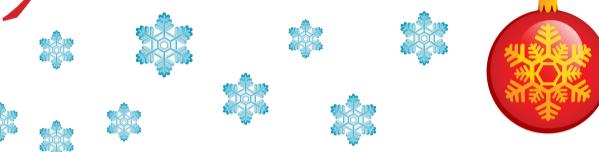
Do ďalšej 60-ky prajeme Duslu mnoho úspešných projektov, tisíce ton dobre predaných výrobkov a najmä spokojných a lojálnych zamestnancov.

Z archívnych materiálov Duslo, a.s.
spracovala Mgr. Daniela Javorská,
Personálny úsek

Prichádzajú sviatky

Vianočné zvyky a tradície na Slovensku

Opár dní privítame najkrajšie sviatky roka, sviatky pokoja, radosti a hojnosti. Z detstva si pamäťame milé sviatočné zvyky; niektoré sa nám už možno vytratili z pamäti, dovoľte krátke pripomienutie.

Štedrovečerná večera by sa mala niesť v duchu štedrosti a hojnosti.

Starý zvyk vyžadoval, aby všetky chody večere gazdiná vopred pripravila na štedrovečerný stôl. Počas večere už nesmela od stola vstať, aby jej sliepky neprestali kvokať.

Každý pri stole by mal jesť alebo aspoň ochutnať z každého podávaného jedla, aby rodina pojne a usporiadane spoluživila. V minulosti sa jedlá po večeri zo stola neodkladali, zostali na ňom do nasledujúceho rána.

Štedrá večera vždy začína prípitkom, v minulosti sa po ňom podával chlieb alebo vianočka s cesnakom. Ľudia verili, že konzumácia cesnaku počas Vianoc im prinesie zdravie po celý nasledujúci rok. V súčasnosti sa namiesto chleba a vianočky podávajú oplátky s medom a cesnakom. Oplátky sú symbolom pokoja a radosti, cesnak má zabezpečiť zdravie pre celú rodinu a med má posilňovať lásku a dobré vzťahy v rodine. Ďalším chodom sú opekance (bobalky, pupáky) s makom a medom. Pečú sa z kysnutého chlebového cesta, zalejú sa vriacim mliekom alebo vodom, posypú sa makom a ochutia medom. Potom príde na rad kapustnica, v niektorých rodinách sa miesto tej podáva vari šošovicová alebo hrachová či fazulová polievka. Konzumácia strukovín podľa tradície pomôže znásobiť rodinný majetok. V niektorých regiónoch sa jedáva aj rybacia polievka. Hlavným chodom štedrovečerného menu je ryba, najčastejšie vyprážaný kapor a podáva sa so zemiakovým šalátom.

Ďalšie zvyky a tradície

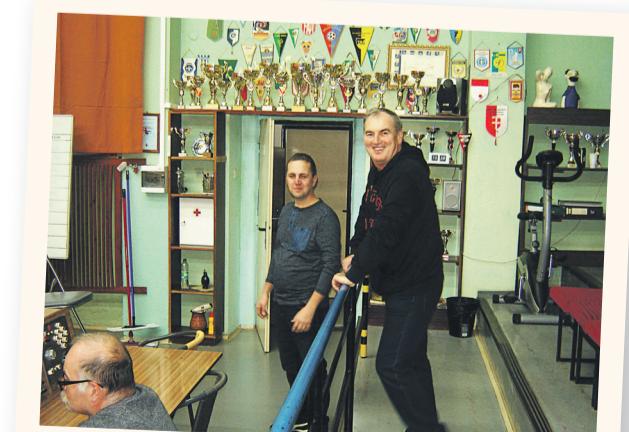
Zlaté prasiatko – ľudia veria, že ak celý deň dodržia prísný pôst, alebo budú jesť len veľmi málo, uvidia zlaté prasiatko (videli ste ho už niekedy? ☺).

Tanier navyše – symbol milosrdenstva. V niektorých rodinách sa doteraz prestiera pre jedného navyše, aby mohli pohostit náhodného pocestného.

Veštenie z jablka – ak sa po rozkrojení jablka naprieč objaví hviezdica, znamená to šťastie a zdravie. Ak sa objaví krížik, príde choroba a smrť. Jablko sa potom rozkrája a každý stolovník dostane svoj kúsok (toto symbolizuje ucelenosť rodiny).

Modlitba – aspoň raz v roku by sme sa mohli podakovať za jedlo, ktoré máme a spoločne sa pomodliť.

K predvianočnej atmosfére neodmysliteľne patria aj spoločenské posedenia a športové zápolenia duslákov.

Milí kolegovia, máte neobvyklú záľubu či konička, s ktorým sa chcete pochváliť? Máte otázky k pracovným záležitosťam, námetu alebo **články na zverejnenie** (nie len v Noviny Duslo, ale napr. aj na intranete)? Chcete poukázať na nedostatok a podnietiť jeho riešenie alebo máte návrh na jeho vyriešenie? Napíšte nám alebo pošlite fotografiu upozorňujúcu na nedostatky či neporiadok na adresu noviny@duslo.sk. Reagovať budeme len na neanonýmné otázky či podnety.

JUDr. Silvia Karášiková, personálna riaditeľka

Pre kuchárky (možno však aj pre kuchárov ☺) prinášame recept na vianočné **Košíčky**

Cesto (na cca 50 ks): 400 g hladkej múky, 130 g práškového cukru, 2 žltka, 2 PL mlieka, 200 g masla

Orechová náplň: 250 ml smotany na šľahanie (alebo mlieka), 250 g mletých orechov, 100 g mletých piškót, 50 g masla, 50 g práškového cukru

Na dokončenie: 200 g čokoládovej polevy, orechy

Postup:

Múku preosejeme. V strede vyhlívime jamku, pridáme cukor, maslo, žltka a mlieko. Vymiesené cesto uložíme na dve hodiny do chladničky, potom po malých kúskoch cesto odoberáme a plníme ním maslom vymastené formičky v tenkej vrstve. Pečieme pri teplote cca 200°C asi 10 minút – košíčky by mali chytiť ľahký svetlohnedý nádych. Necháme trocha vychladnúť a košíčky vyklopíme.

Orechová náplň:

Smotanu (mlieko) necháme zovriť, primiešame zomleté orechy, potom maslo, rozdrvené piškóty, podľa chuti cukor, môže byť aj trochu rumu. Ak máte dosť orechov, piškóty nemusíte dávať. Náplň môžete do košíčkov vytlačať zo zdobaceho vrecka.

Zdroj: <https://nanicmama.sme.sk/drobne-pecivo/orechove-kosicky>

Pridajte sa k nám na
facebook.sk/NaseDuslo

